

LAGAKRAFTBEVIS

Detta beslut har vunnit laga kraft

den... 7/12-2017 .....

Sundbybergs stad
i tjänsten

Anna Lindgren
.....

C 431

GRANSKNINGSUTLÅTANDE

Detaljplan för returpark inom Ställningsmakaren 2 och del av Sundbyberg 2:26 i Rissne, Sundbybergs stad

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade den 20 februari 2012, § 45 att ge dåvarande stadsbyggnads- och miljönämnden i uppdrag att påbörja planarbete för området.

Syftet med detaljplanearbetet är att pröva möjligheten att anlägga en återvinningscentral vid Rissneleden. Anläggningen är planerad att vara en "returpark" där material inte bara återvinns utan även återanvänds. På så sätt minskar avfallsmängden och miljövinster uppnås genom effektivare hushållning av material och produkter. Planen möjliggör för bland annat andrahandsaffär och ett returhus med café. De mer publika verksamheterna kommer att orienteras mot Rissneleden medan containerhantering och dylikt lokaliseras mot Ulvsundavägen. Returparken är tänkt att bli ett attraktivt utflyktsmål och en levande mötesplats. Inom planområdet skapas förutsättningar för bland annat café, verksamheter och parkering.

Inför antagande har en kompletterande dagvattenutredning samt en riskutredning avseende mark- och sprängningsarbeten utförts för planförslaget. Plankartan har justerats för att förtydliga bestämmelser, samt säkerställa dagvattenhantering inom området.

Fastigheten Sundbyberg 2.26 ägs av Sundbybergs stad. Ställningsmakaren 2 ägs av Förvaltaren lokalfastigheter i Sundbyberg AB.

Förfarande

Detaljplanearbetet genomförs med normalt förfarande i enlighet med Plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

Granskning

Mellan den 6 oktober och den 28 oktober 2016 låg planförslaget ute på granskning och det fanns möjlighet att lämna synpunkter. Planförslaget visades under remisstiden i Kommunhusets entré vid Östra Madenvägen 4, på Sundbybergs stadsbibliotek vid Esplanaden 10, och i Hallonbergens bibliotek på Hallonbergsplan 7. Förslaget fanns också tillgängligt på www.sundbyberg.se

Remissinstanser

Planhandlingarna har sänts till remissinstanser enligt sändlista samt till sakägare enligt fastighetsförteckning.

Inkomna yttranden

Planförslaget skickades ut till nedanstående externa och kommunala remissinstanser samt till sakägare enligt fastighetsförteckning. (Under rubriken *synpunkter* återges fullständiga yttranden med eventuella bilagor. Totalt har 26 yttranden inkommit under granskningstiden. Bemötanden till synpunkterna finns direkt under yttrandena i vissa fall, och då synpunkter återkommer refereras till tidigare svar i granskningsutlåtandet. Granskningsutlåtandet avslutas med stadsledningskontorets ställningstagande i sådana frågor som varit av särskild vikt för detaljplanarbetet.

Externa remissinstanser	synpunkter	inga synpunkter
<i>Länsstyrelsen</i>	x	
<i>Trafikverket</i>		x
<i>Trafikförvaltningen</i>	x	
<i>Storstockholms brandförsvaret</i>		x
<i>Lantmäteriet</i>	x	
<i>Småa AB</i>	x	
<i>Luffartsverket</i>		x
<i>Ellevio</i>		x
<i>Norrvatten</i>		x
<i>Norrenergi AB</i>	x	
<i>Svenska Kraftnät</i>		x
<i>Stockholm Vatten</i>	x	
<i>Sollentuna kommun</i>		x
Kommunala remissinstanser		
<i>Kultur- och fritidsnämnden</i>	x	
<i>Stadsmiljö- och tekniska nämnden</i>	x	
<i>Byggnads- och tillståndsnämnden</i>	x	
Övriga		
<i>Privatpersoner</i>	x	

Synpunkter

1. Länsstyrelsen

Länsstyrelsen bedömer, under nu kända förhållanden, att föreslagen utformning av detaljplanen innebär att det finns risk för att miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken inte följs. För att undvika en framtida prövning behöver klargöras på

vilket sätt miljö kvalitetsnormerna kan följas och, om så är befogat, åtgärder regleras i planen eller på annat sätt säkerställs i samband med planläggningen.

Prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen har, i detta skede, följande synpunkter på de områden som Länsstyrelsen har att bevaka enligt 11 kap. 10 § PBL.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Kommunen har tidigt i planeringsprocessen uppmärksammat att föreslagen markanvändning innebär risk för höga föroreningshalter i dagvattnet från anläggningen. En fördjupad dagvattenutredning skulle tas fram i det fortsatta planarbetet.

Länsstyrelsen uppmärksammade kommunen på att den kommande dagvattenutredningen behövde belysa inom vilket område som befintliga dagvattenledningar mynnar och klargöra att miljö kvalitetsnormer för vatten följs. Vi påminde också om att förväntade klimatförändringar med risk för kraftigare regn kan få betydelse för dagvattenhanteringen inom planområdet och behöver beaktas i utredningen.

Dagvattenutredningen har fördjupats inför granskningsskedet och en klimatkfaktor finns med i underlaget. Det framgår av planbeskrivningen att dagvattenledningssystemet mynnar i Brunnsviken och att spillvattentunneln Underverket fungerar som ett magasin vid högt vattenflöde. Dagvattenutredningen ger förslag på lämplig dagvattenhantering för planområdet samt redogör för rimliga funktionskrav på dagvattenhanteringen.

Det saknas dock en bedömning från kommunens sida om hur man bedömer möjligheterna att följa miljö kvalitetsnormer för vatten. Det framgår inte heller om de åtgärder som föreslås inom planområdet är behövliga för att planen ska följa miljö kvalitetsnormerna eller om det räcker med andra åtgärder utanför planområdet. I planbeskrivningen anges endast att dagvattnet sannolikt kommer att behöva renas. De åtgärder som föreslås hindras inte av planen men ingen av dessa regleras i planen.

Länsstyrelsen anser att det inför antagandet av planen behöver klargöras om planen följer miljö kvalitetsnormerna för vatten. Därvid bör framkomma recipientförhållandena och på vilket sätt kommunen säkerställer att miljö kvalitetsnormerna följs i samband med planläggningen.

Som ord på vägen vill vi framföra följande: Enligt vår mening ligger området egentligen i Bällstaåns avrinningsområde och att den naturliga avrinningen därför borde vara till Bällstaån. Denna vattenförekomst är inte med i utredningen. Avledning av dagvatten via dagvattenledning är inte hållbar och kan anses vara sista utvägen när allt annat inte fungerar inom området. Både Brunnsviken och Bällstaån har otillfredsställande ekologisk status och mindre än god kemisk ytvattenstatus. Även lösningar som innehåller bräddning till spillvattenledning är icke-hållbara

lösningar. Eftersom det här handlar om en återvinningscentral för avfall kan det vara nödvändigt att rena allt utgående dagvatten från den ytan. Då är ARV-lösningen kanske det enda som passar. Trots det behöver vattnet tas om hand så mycket som möjligt lokalt och då är recipienten troligen Bällstaån.

Stadsledningskontorets svar

Sedan granskning har en kompletterande dagvattenutredning utförts för planförslaget (WSP, 2017-04-10). En revidering av den tidigare dagvattenutredningen har sedan granskningskedet utförts med utgångspunkt i de inkomna yttrandena, och förslag på lösningar för att säkerställa en god dagvattenhantering arbetats in i planhandlingarna.

På grund av den föreslagna verksamhetens karaktär och behov har det inte funnits möjlighet att använda öppna dagvattenmagasin, varför två underjordiska magasin föreslås. Vatten leds till magasinen genom ett lokalt ledningsnät till dagvattenbrunnar med sandfång. I och med reningsbehovet ska magasinen vara avsättningsmagasin där partiklar kan sedimentera och därmed bidra till ett första steg i reningen av vattnet. För att åstadkomma en maximal dagvattenrening föreslås även en kompletterande reningsanläggning med våtmarksteknik i det nordöstra hörnet av planområdet. Vegetationen ger energi till en biologisk reningsprocess där organismer reducerar oljeföreningar, kväve och en del av de lösta tungmetallerna, samtidigt som vattnet filtreras genom sandjorden och därefter leds vidare via en kontrollbrunn till ledningsnätet.

De nya åtgärderna reducerar både dagvattenflödet och mängden föroreningar. Förslaget beräknas inte öka belastningen på befintligt dagvattennät, och halterna av näringsämnen förväntas inte heller bli högre efter exploatering än de är i dagsläget. Trots detta visar beräkningar att fosforbelastningen från planområdet ökar med ca 0,1 kg/år. För att hantera dessa halter ska vattnet passera genom öppna anläggningar när det lämnar planområdet. Dessa anläggningar består av diken och dammar där vattnet renas ytterligare. Om eventuella föroreningar fortfarande kvarstår kommer de att renas i en sedimenterande dagvattenlösning som staden planerar anlägga närmare utloppet till Bällstaån.

Plankartan har justerats med bestämmelsen om att avsättningsmagasin för dagvattenhantering till en volym om minst 175 kvadratmeter ska anordnas samt en illustration av föreslagen plats för våtmarksanläggningen.

Stadsledningskontoret bedömer att dessa åtgärder är tillräckliga för att säkerställa en fullgod rening av dagvattnet från planområdet, och att planförslaget inte innebär någon ytterligare belastning av Bällstaån.

2. Trafikverket

Trafikverket har ingenting att erinra mot planförslaget.

3. Trafikförvaltningen

Övergripande

Rissneden trafikeras av busslinjer mellan Hallonbergen och Vällingby samt Danderyds sjukhus och Lunda industriområde. Närmast busshållplats är Lavettvägen.

Tvärbanan

I planbeskrivningen står det att tvärbanans Kistagren har byggstart 2021 vilket är felaktigt. Kistagrenen beräknas stå färdig norr Norra Ursvik år 2021.

Stadsledningskontorets svar

Synpunkterna noteras och uppgifter justeras i planbeskrivning inför antagande.

4. Storstockholms brandförsvaret

Storstockholms brandförsvaret har inget att tillägga.

5. Lantmäteriet

Grundkarta

Redovisning av befintliga ledningsrätter syns dåligt/saknas.

Det är svårt att tyda vad som är fastighetsgränser respektive kommungränser.

Lantmäteriet vill uppmärksamma att uppgifter i grundkartan inte bör vara äldre än 3 månader.

Det bör finnas minst 3 koordinatkryss i grundkartan.

Plankarta med bestämmelser

I kommentar till Lantmäteriets samrådsyttrande uppges att inga ledningsrätter går inom planområdet och därav har inget u-område lagts till. Det ser ut som att ledningsrätterna 0139-00/19.1 och 0163-00/52.1 ligger inom planområdet. Även om ledningarna flyttats verkar rättigheterna finnas kvar. Enligt fastighetsregistret har inga ändringar skett för dessa sedan 2012.

I plankartan finns en fastighetsindelingsbestämmelse a1 avseende servitut för in- och utfart. Administrativ linje för avgränsning av bestämmelsen saknas/syns dåligt. Det finns ett kryss men ingen linje.

Vad som verkar vara start-/slutpunkt för utfartsförbudet i plankartan överensstämmer inte med planbestämmelsen.

Stadsledningskontorets svar

Koordinatkryss har lagts till i plankartan inför antagande. Ledningsrätterna 0139-00/19.1 och 0163-00/52.1 berör kraftledningar som har legat inom området, men som idag flyttats utom planområdet. Stadsledningskontoret bedömer det därför inte nödvändigt att lägga till ett l-område i plankartan.

Den administrativa linjen för bestämmelse a1 avseende servitut för in- och utfart har förtydligats sedan granskning.

6. SMÅA AB (sakägare)

Småa AB och Sundbybergs stad har en längre tid gemensamt arbetat med Detaljplanen Sadelmakaren 1 m.fl. med utgångspunkt från den Fördjupade översiktsplanen för Rissne, Hallonbergen och Ör, som antogs av kommunfullmäktige 2005.

Genom att förändra Rissneleden från en trafikled till en mindre lokalgata, Rissne Allé, kantad av växtlighet och med en småskalig bebyggelse öppnades möjligheter

att skapa en trivsamt, trygg och attraktiv bostadsmiljö. En återvinningscentral främjar inte de önskade ovanstående värden som tillskapats.

En återvinningscentral placeras i de fall vi känner till i industriområden och inte i anslutning till bostadsområden.

För att bygga upp och utveckla Rissne till en god bostadsmiljö behövs positiva tillskott som t.ex. tvärbana, allégata och cykelbanor för att nämna några. Det behövs inte fler negativa tillskott som en återvinningscentral skulle bidra med.

Trafikmängden som anges i Planbeskrivning/Granskningshandling är mellan 0-500 fordon per dag. Denna tar ingen hänsyn till när fordonen passerar vårt kommande område Sadelmakaren. Det vore intressant med en redovisning på trafiksituationen för Sadelmakaren på helger och kvällar. Vi ser fortfarande en stor risk för köbildning vissa tidpunkter som kan komma påverka boendemiljön i Sadelmakaren.

Farligt avfall som hushållen lämnar in och som hanteras på återvinningscentralen, hur ser riskanalysen ut för farligt gods när de transporteras bort från återvinningscentralen på Rissneleden?

Bostadsmiljön påverkas negativt med fler faktorer än buller, trafik, brandrisk och ljud. En faktor som påverkar bostadsmiljön i Sadelmakaren är skräp som kommer från alla transporter till och från anläggningen, privat och småföretagare med otäckta släpkärror/pickuper samt utgående container transporter. Hur utreder man det?

Stadsledningskontorets svar

Utöver funktionen återvinningscentral möjliggör planförslaget även att verksamheter så som andrabandsaffär, caféer och verksamheter med fokus på återbruk kan komma etablera sig i denna del av Rissne. Genom att skapa nya mötesplatser utefter Rissneleden är det stadsledningskontorets bedömning att planförslaget bidrar med positiva kvaliteter till det lokala sammanhanget.

För svar gällande farligt avfall, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 17 under "miljö" respektive "brandfara"

Nedskräpning

Under senare bygglovs-skede säkerställs att planförslaget utformas på så vis att nedskräpning minimeras, bland annat genom byggnaders utformning och placering. Skulle nedskräpning trots detta ske, åligger det verksamheten att tillse att denna undanröjs kontinuerligt.

Trafikmängd

Som utgångspunkt för stadens detaljplanearbete i trafikfrågor finns Sundbyberg stads trafikplan, 2012, enligt vilken all boende- och verksamhetsparkering ska ske på kvartersmark. Den parkering som tillkommer som ett resultat av besökare och användare av återvinningscentralen och den framförbyggande returparken ska ordnas på kvartersmark.

Den mängd köer som tillkommer som ett resultat av planförslaget beräknas kunna rymmas inom planområdet och bedöms inte överskrida Rissneledens kapacitet.

Gällande planbeskrivningen

Planbeskrivningen redovisar bland annat planförslagets påverkan på ljudbilden i närområdet, genom att redogöra för en bullerutredning som tagits fram för planförslaget (Sweco 2014-12-01). I utredningen har man utgått från ett sorts "värsta scenario", som inte räknat med den trafikminskning som prognosen visar för 2025 (Sundbybergs stads trafikplan, 2012), utan ett högre trafikantal från år 2013. Därtill har bullerutredningen utgått ifrån att all trafik till och från planområdet måste passera Sadelmakaren. Sammanvägt beräknas ljudnivån för fastigheten Sadelmakaren kunna öka med 0,7dB. Sammantaget bedömer stadsledningskontoret att returparkens trafikalsstring och påverkan på ljudbilden inte kommer att påverka omkringliggande bostäder negativt.

7. Luftfartsverket

Luftfartsverket har ingenting att erinra mot planförslaget.

8. Ellevio

Ellevio har ingenting att erinra mot planförslaget.

9. Norrvatten

Norrvatten har ingenting att erinra mot planförslaget.

10. Norrenergi

Norrenergi har fjärrvärmeledningar till nu berörd fastighet, vi utgår från att byggexploatören står för alla kostnader om en eventuell ledningsomläggning skulle bli aktuell.

Norrenergi bör ges möjlighet att granska och godkänna alla bygg- och granskningshandlingar gällande Ställningsmakaren 2.

Stadsledningskontorets svar

Synpunkterna noteras.

11. Svenska Kraftnät

Svenska kraftnät har inget att erinra mot planförslaget.

12. Stockholm Vatten

Stockholm Vatten äger en avloppstunnel under planområdet. I planbeskrivningen anges de geotekniska förhållandena för den kommande byggnationen till berg, vilket medför att sprängning kommer att ske i samband med utbyggnaden av planområdet. I planarbetet har ingen riskanalys genomförts vad gäller vibrationer, orsakade av t.ex. sprängningsarbeten, som kan påverka avloppstunneln. En skada på avloppstunneln kan få mycket stora konsekvenser för hanteringen av avloppsvatten från stora delar av västerort inom Stockholms stad, samt grannkommuner.

Vidare skall en skydds nivå – 15 m markeras i plankartan som nedre gräns för framtida arbeten över avloppstunneln. Skyddsområdet bör markeras som u-område med lägsta nivå -15 m för sprängning, byggnation, bergvärme m.m. Skyddsområdet

begränsas i plan av tunnelns bredd + 5 meter på vardera sidan. Även transporttunneln omfattas av ovanstående.

Bilagt finns våra rekommendationer för arbeten i berg i närheten av Stockholm Vattens anläggningar.

I övrigt inget att erinra mot förslaget.

Stadsledningskontorets svar

En riskutredning har tagits fram för planförslaget, med anledning av att Stockholm Vattens Järvtunneln korsar planområdet (Sweco, 2017-05-04). Utredningen behandlar hur eventuell byggnation inom planområdet skulle påverka underjordiska anläggningar. Bergtäckningen över tunneln bedöms vara så pass god att ingen liten risk föreligger vid sprängning.

Ett skyddsområde och ett skyddsdjup på -14m infogas i plankartan, med en bredd i enlighet med Stockholm Vattens rekommendationer. Vid en framtida byggnation ska en riskanalys med hänsyn till sprängningsarbeten utformas med gällande gränsvärden för vibrationer, och hänsyn tas till Stockholm Vattens Allmänna bestämmelser och anvisningar för markarbeten inom eller invid berganläggningar tillhörande Stockholm Vatten (2012) innan markarbeten kan påbörjas.

13. Sollentuna kommun

Sollentuna Kommun avstår från att lämna synpunkter i ärendet.

14. Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämndens yttrande genom kultur- och fritidsnämnden (nedan kallad förvaltningen):

Kultur- och fritidsförvaltningen framställer förslag till yttrande utifrån kultur- och fritidsnämndens verksamhets- och ansvarsområden.

När detaljplanen var på samråd våren 2015 yttrande sig kultur- och fritidsnämnden enligt följande:

Det är viktigt att returparken ges en sammanhållen gestaltning och att byggnader så stor utsträckning som möjligt placeras i anslutning till Rissneleden för att bidra till ett mer sammanhållet gaturum. På en höjd strax sydost om programområdet finns två fasta fornlämningar som är registrerade i Riksantikvarieämbetets fornminnesregister. Returparken bör utformas så att tillgängligheten till fornlämningen i sydöst ökar och skapar ett mervärde för området. SÖRAB ansvarar för genomförande av byggnation samt övriga erforderliga anläggningar inom kvartersmarken för återvinningscentral. Stadsmiljö- och serviceförvaltningen ansvarar för byggnation samt övriga erforderliga anläggningar inom den övriga kvartersmarken.

Kultur- och fritidsförvaltningen påminner om enprocentsregeln som är fastställd i översiktsplanen och att den också ska gälla här. De två konstbudgetar som genereras bör slås ihop och konsten bör koncentreras till delen som är närmast Rissneleden. Förvaltningen anser också att den föreslagna pedagogiska

verksamheten ska vara öppen även på kvällar och helger. Miljöverkstäderna i Haninge och Helsingborg skulle kunna vara förebilder.

Stadsledningskontoret har i samrådsredogörelsen svarat enligt följande:

”En konstnärlig utsmyckning i enlighet med översiktsplanen eftersträvas inom projektet, men ligger utanför detaljplanarbetet i detta skede. Detta kommer istället att tas upp och regleras i samband med tecknandet av exploateringsavtal. Returparken är tänkt att ges en sammanhållen gestaltning där byggnader i så stor utsträckning som möjligt placeras i anslutning till Rissneleden för att bidra till ett mer sammanhållet gaturum. Öppettider för verksamheter går inte att reglera inom en detaljplan, men tas med som ett förslag i planbeskrivningen.”

Kultur- och fritidsförvaltningens kommentarer på stadsledningskontorets svar är man från förvaltningens håll vill återigen betona vikten av att enprocentsregeln faktiskt blir verklighet i samband med tecknandet av exploateringsavtal. Vidare ser förvaltningen det som positivt att förslaget till öppettider på kvällar och helger tas med som ett förslag i planbeskrivningen.

Stadsledningskontorets svar:

Det är i dagsläget oklart exakt vilka verksamheter som kommer att uppta återbruksdelen av planförslaget och inför antagande har inget exploateringsavtal hunnit tecknas. Enprocentsregeln ska beaktas när ett exploateringsavtal tecknas.

I planbeskrivningen har detta förtydligande infogats: ”Enligt Sundbybergs stads översiktsplan 2013 är målsättningen att en procent av produktionskostnaden ska användas till konstnärlig utsmyckning. Denna målsättning ska beaktas i samband med tecknande av exploateringsavtal. Konsten kan med fördel koncentreras närmast Rissneleden, för att på så vis synliggöras för allmänheten.”

15. Stadsmiljö- och tekniska nämnden

Stadsmiljö- och tekniska nämndens yttrande genom stadsmiljö- och serviceförvaltningen (nedan kallad förvaltningen):

Stadsmiljö- och serviceförvaltningen ställer sig mycket positiv till förslaget om en returpark. En returpark i Sundbyberg ligger i linje med stadens avfallsplan, skapar ett mervärde för staden genom högre service till kommuninvånarna och uppmuntrar till återbruk och cirkulärt tänkande. Returparken kan bli ett attraktivt utflyktsmål för människor i olika åldrar och med olika intressen.

Förvaltningen vill dock framhålla att Bällstaån, inom vars avrinningsområde planområdet är beläget, är en vattenförekomst som inte uppnår god ekologisk eller kemisk status och att omfattande åtgärder krävs för att Bällstaån ska uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten. Den dagvattenutredning som har gjorts saknar en redogörelse för hur dagvattenrening kan utföras. Detaljplanens påverkan på Bällstaåns vattenkvalitet behöver tydliggöras innan detaljplanen kan antas och åtgärder inom planområdet behöver vidtas för att bidra till att miljö kvalitetsnormerna för vatten uppnås i Bällstaån.

Förvaltningen ser gärna att detaljplanen görs flexibel för att möjliggöra olika typer av verksamheter, som till exempel en teknisk depå, ifall en återbruksverksamhet av någon anledning inte kommer till stånd inom området.

I övrigt har förvaltningen nedanstående synpunkter.

Trafik och parkering

Planbeskrivningen behöver ändras beträffande tvärbanans byggstart. Den ska inte börja byggas tidigast 2021, det är då den tidigast ska vara klar. Förvaltningen anser att infarten till området från Rissneleden behöver studeras ytterligare, med avseende på svängradie för långa fordon. Infarten kan behöva breddas och få rundade hörn. En refug i mitten för gående kan också behövas.

Vatten och avlopp

Planbeskrivningen behöver ändras så att det framgår att Bällstaån är recipient för dagvatten från området, inte Brunnsviken som nu anges i planbeskrivningen. Planbeskrivningen behöver också ändras så att det framgår att planområdet ligger inom verksamhetsområdet för vatten och avlopp. Beskrivningen av Underverket behöver också ändras. Ledningsnätet i anslutning till planområdet är separerat och därför ska dagvatten från planområdet inte ledas till Underverket. Dagvattenflöden vid ett 10-årsregn, med en klimatfaktor om 1,25, ska fördröjas på fastighetsmark.

Övriga synpunkter

Bullerskydd kan behöva anläggas och framgå av plankartan, både mot blivande bostäder och skola på Lådmakaren och mot Rissneleden, om byggnader inte kommer att fylla en sådan funktion.

Hela planområdet bör inhägnas ur säkerhetssynpunkt.

Plankartan bör förtydligas så att det framgår att det råder begränsad underbyggnadsrätt på platsen.

Särskilt yttrande av Vänsterpartiet:

Förslaget till svar är bra och Vänsterpartiet ställer sig bakom det. Särskilt glädjande är det att parken nu dimensioneras för att få plats även med återbruk och reparationer – något som Vänsterpartiet yrkat på i motion så sent som i våras. Vår förhoppning är att returparken inte bara ska vara en plats för avlämnande av förbrukade produkter utan även en plats där dessa produkter kan hitta nya brukare och på så sätt bidra till att minska sopberget så väl som utarmandet av naturresurser.

Stadsledningskontorets svar

Trafik och parkering

Efter granskningskedet har man i samtal med stadens projektenhet säkerställt att infarten är anpassad för längre fordon och inte kommer behöva breddas.

Vatten och avlopp

Sedan granskning har en revidering av dagvattenutredningen för planförslaget genomförts och planbeskrivningen justerats. För ytterligare information om dagvattenhantering se planbeskrivning samt bifogad utredning (Rapport Rissne återvinningscentral – Dagvattenhantering, WSP reviderad 2017-04-10).

Övriga synpunkter har justerats i planbeskrivning och i detaljplanekarta.

16. Byggnads- och tillståndsnämnden

Nämnden vill betona vikten av att säkerställa att utformningen ges en variationsrikedom och arkitektonisk kvalitet anpassad till den aktuella platsen och intilliggande bebyggelse med stort inslag av bostäder. Kvaliteten bör säkerställas i avtal med exploatör.

Buller

I de inkomna handlingarna gällande detaljplanen framgår det att en bullerutredning har genomförts för att se vilken påverkan returparken kommer att ha på omgivningen. Utredningen visar att den ekvivalenta ljudnivån från anläggningen beräknas vara lägre än Naturvårdsverkets riktvärden för industri- och annat verksamhetsbuller som är 45 dBA på kvällar och helger.

Det som kan medföra att ljudnivån ökar är trafiken till och från returparken längs med Rissneleden. Ökningen beräknas ge en förhöjd bullernivå på 0,7 dBA enligt bullerutredningen.

Miljöenheten har inte tagit del av denna bullerutredning. Då verksamheten ska placeras i ett område med befintliga bostäder och planerade bostäder ska hänsyn tas till uppkomsten av buller (oönskat ljud) från verksamheten och ökad transport av tung trafik samt kärlets förmåga att förhindra att buller når intilliggande bostäder. Enligt detaljplanen kommer verksamheter att placeras längst med Rissneleden och den mest bullrande delen mot Ulvsundavägen.

Returparken bör utformas på ett sådant sätt att naturvårdsverkets riktlinjer för industri- och annat verksamhetsbuller inte överstigs samt att även

Folkhälsomyndighetens allmänna råd om buller inomhus inte överstigs i de befintliga bostäderna eller de planerade bostäderna.

Vidare bör inte köbildning inom, eller utanför, verksamhetsområdet bidra till att överstiga stadens lokala föreskrifter om tomgångskörning.

Nedskräpning

Det finns en illustration över hur den tänkta returparken kommer att se ut med det står ingenting annat gällande utformningen. Miljöenheten vill upplysa om att damning från verksamheten bör minimeras och att utformningen bör försvåra för skadedjur att ta sig in och slutligen behöver utformningen minimera risken att skräp från verksamheten hamnar utanför området.

Förorenade mark

Under rubriken ”Mark och vegetation” i planhandlingarna framgår det att inga kända föroreningar inom området. I Försvarens register över potentiella förorenade områden finns ingen registrerad förorening inom planområdet. Dock

kan den tidigare verksamheten Rissne innebära att det eventuellt finns rester av föroreningar i marken. Vid markarbeten bör man uppmärksamma att markföroreningar kan förekomma.

Miljöenheten anser att markprovtagning bör genomföras i området och resultatet av denna undersökning bör diskuteras med miljöenheten innan vidare arbete utförs. En sådan undersökning kan ligga till grund för att bedöma markens lämplighet för den planerade användningen och om eventuella åtgärder krävs för att säkerställa detta.

Dagvatten

Under rubriken "Dagvatten" i planhandlingarna framgår det att det inte finns några naturliga ytvattenrecipienter i området. Att dagvattenbrunnar finns i områdets låga punkt i nordöstra delen av planområdet. Vidare står det även att recipienten för dagvattensystemet är Brunnsviken och att spillvattentunneln Underverket fungerar som ett magasin när det uppstår högt vattenflöde. Det framgår även att ett sandfång kommer att installeras och ett sedimenteringssteg för rening av dagvattnet.

Miljöenheten anser att en ny fördjupad dagvattenutredning behöver tas fram för denna detaljplan då nuvarande utredning innehåller vissa sakfel och saknar väsentlig information. Recipienten för området är inte Brunnsviken utan Bällstaån.

Underverket ska inte fungera som ett magasin då systemet är duplicerat (separata avlopps- och dagvattenledningar) i Rissne och dagvatten ska inte ledas dit. Det framgår inte vilken reningseffekt de föreslagna sandgång- och sedimentstegen har för dagvattnet. Vilka skötselkrav som behövs för dessa system framkommer inte heller.

En bättre redovisning behöver göras för vilken/vilka föroreningar som de har räknat på. En återvinningscentral är ett område där mycket förorenat vatten kan förekomma och inte bara på den hårdgjorda ytan som bilarna kommer att åka på utan även från containrarna och de områden som avfallet kommer att placeras. Att det planeras skärmtak över containrarna är en bra åtgärd men det kommer dock fortfarande komma dagvatten från dessa.

En bättre redovisning behöver tas fram gällande var och hur bräddningen kommer att ske. Vilka följd effekter det blir vid en eventuell bräddning samt vilken belastning som området kommer att bidra med till recipienten. En annan fråga som miljöenheten ställer sig är vart vattnet når recipienten, om det är direktutsläpp eller via ett dike etc. Detta bör redovisas i nya dagvattenutredningen.

Vidare under samma rubrik i planhandlingarna framgår det att Rissneleden föreslås få sidoparkering, trädplantering och gångbanor på båda sidor om gatan. Detta tycker miljöenheten är en bra idé för att öka framkomligheten i området utan att behöva använda bil. Det enheten vill belysa är att materialet som kommer att användas till dessa parkeringar bör vara av genomsläppligt material för att värna om det lokala omhändertagandet av dagvatten.

Belysning

Belysningen inom verksamhetsområdet bör riktas på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa eller miljö inte uppkommer. Det kan även innebära att all belysning inte behöver vara igång samtidigt utan att det är beror på om verksamheten är öppen eller inte.

Bygglovsenheten anser att bestämmelsen om att placera byggnaden i fastighetsgräns (V2) bör ändras så att det lämnas ett utrymme inom kvartersmark för att sköta om fasaden och för att få plats med eventuella ledningar, kan räcka med en meter. Det är positivt att man skärmar av verksamheten med en byggnad mot Rissneleden, men viktigt att det går att sköta om den.

Byggrätten är uppdelad i olika exploateringsprocent inom planområdet men då uppdelningen inte nödvändigtvis behöver utgöra fastighetsgräns kan det vara svårt att veta hur mycket som får bebyggas inom planområdet, framförallt på sikt.

Detaljplanen använder byggnadshöjd som reglering, vilket kan vara svårt om det inte är enkla byggnadsformer. Det försvårar ytterligare att det kan bli oklarheter kring vilka fasader som ska vara beräkningsgrundande då det är ett stort planområde.

Byggnads- och tillståndsnämnden vill betona vikten av att säkerställa att utformningen ges en variationsrikedom och arkitektonisk kvalitet anpassad till den aktuella platsen och intilliggande bebyggelse med stort inslag av bostäder. Kvaliteten bör säkerställas i avtal med exploatör.

Särskilt yttrande av Vänsterpartiet:

Förslaget till svar är bra och Vänsterpartiet ställer sig bakom det. Särskilt glädjande är det att parken nu dimensioneras för att få plats även med återbruk och reparationer – något som Vänsterpartiet yrkat på i motion så sent som i våras. Vår förhoppning är att returparken inte bara ska vara en plats för avlämnande av förbrukade produkter utan även en plats där dessa produkter kan hitta nya brukare och på så sätt bidra till att minska sopberget så väl som utarmandet av naturresurser.

Stadsledningskontorets svar

Buller:

Sedan granskning har byggnads- och tillståndsnämnden delgivit den bullerutredningen i helhet (utförd av Structor, 2014-12-01) som hänvisas till i planbeskrivningen. Utredningen visar på att relationen mellan planförslagets verksamhetsbuller i relation till omgivande bebyggelse klarar de riktvärden som Naturvårdsverket satt upp för industri- och verksamhetsbuller delvis med hjälp av den avskärmande bebyggelse som föreslås längs Rissneleden. Därtill visar bullerutredningen en kartläggning av den ljudbild som de kringliggande trafiklederna alstrar tillsammans med den ekvivalenta ljudnivån från returparken, vilken visar på en liten förändring som resultat av planförslaget.

Köbildning:

Planförslaget har utformats så att det finns utrymme för eventuell köbildning inom planområdet. För att minimera tomgångskörning har man arbetat med att effektivisera tiden som besökare spenderar på området, bland annat genom att besökare får snabb och kunnig hjälp av personal för att korrekt sortera sitt material.

Markföreningar:

Då det inom planområdet inte finns några kända föreningar och Försvarsmarkens register inte heller ger skäl att misstänka förorenad mark, bedömer stadsledningskontoret att man inte behöver kräva att markprovtagning genomförs i detta skede.

För svar gällande dagvatten, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 1.

För svar gällande nedskräpning, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 6.

Övriga synpunkter beaktas.

17. samt

18. Privatpersoner, boende Lavettvägen (ej sakägare)

Vi protesterar mot planerna att anlägga en Återvinningsanläggning/Returpark i Rissne. Här nedan följer några argument mot detta.

Trafik:

Från början räknade man med ökning av trafiken med 2%, Men med tanke på alla nya bostäder som planeras i området så kommer den siffran nog att öka betydligt. Eftersom nästan all privat trafik till återvinningen kommer att ske på kvällar och helger så blir den ökade belastningen betydande! Rissneleden är redan idag mycket känslig för störningar, där minsta hinder ofelbart leder till köbildning. Tar man dessutom med i beräkningen att många besökare har hyrda fordon (släpvagnar, skåpbilar och lätta lastbilar) med begränsad vana att framföra dessa, så ökar risken markant att man får stillastående trafik med avgaser, buller och stress som följd. Om man betänker all nybyggnation som är planerad runt Rissneleden, så ser Vi redan nu att Vi har många år av mycket begränsad framkomlighet att se fram emot!

Placering:

Den bästa platsen enligt vår mening är vid Enköpingsvägen intill Hornbach. Argumentet mot detta som Vi läste i lokaltidningen, att denna skulle bli en lokalgata låter som ett skämt med tanke på att Rissneleden är bland det lokalaste gator som finns! Den kommer ju dessutom att bli ännu smalare med de parkeringar, cykelvägar och trottoarer som är inplanerade. Eftersom anläggningen även ska användas av boende i Solna så kanske den inte ska ligga så långt därifrån som det bara går!

Miljö:

Området kring en återvinningsstation är i stort sätt omöjligt att skydda från påverkan. Vädrets makter tillsammans med olika skadedjur som råttor, måsar etc. sprider soporna på en mycket större yta. Även människan har en förmåga att slänga saker på därför icke avsedd plats! Läger man sedan till oron för ohälsosamma produkter som kemikalier, asbest o.dyl. så känns det mindre lämpligt att placera en sådan i nära anknytning till ett bostadsområde. Det har ju funnits en oro för att alla grönområden skulle försvinna, denna är nog obefogad eftersom att om alla planer genomförs så är dom redan borta!!!

Brandfara:

Risken för brand är ju ständigt närvarande. Om en sådan skulle utbryta i en "Returpark" placerad i tät bebyggelse så skulle detta kunna få förödande

konsekvenser. Bara röken skulle kräva många offer i skadade och kanske ännu värre! Vi har sökt i Aftonbladets arkiv, och hittat inte mindre än fem allvarliga bränder på återvinningsstationer och sopstationer sedan i maj i år! Det var så långt tillbaks vi har sökt, flera av dem tog flera dagar att släcka, invånarna fick hålla sig inne med stängda fönster och avstängd ventilation. Dessa bränder var inte i bostadsområden!

Parkering:

Vi tror att dragningskraften av en secondhandbutik har underskattats, (människor älskar att handla billigt) varför det förmodligen inte kommer att finnas tillräckligt med p-platser. I just detta område pågår redan en hetlevrad strid om parkeringsplatser bland oss som bor här. Varje extra bil som ockuperar en p-plats kommer nog att ses med mycket oblida ögon!

Stadsledningskontorets svar

Lokalisering:

Den 27 mars 2006 fick dåvarande stadsbyggnads- och miljöförvaltningen i uppdrag att påbörja detaljplanearbetet för en återvinningscentral samt utreda olika alternativ för lokalisering. I utredningen presenterades ett flertal alternativa placeringar som utvärderades utifrån tillfart, påverkan på naturmiljö, störningar avseende luft och buller, utrymme, påverkan av kraftledning samt om andra intressen gjorde anspråk på marken. Det som också kom att spela en stor roll var huruvida marken på de respektive platserna ägdes av Sundbybergs stad eller ej. Resultatet av denna utredning ledde till att den dåvarande Stadsbyggnads- och fastighetsnämnden fick i uppdrag att påbörja ett detaljplanearbete med syftet att pröva möjligheten att uppföra en återvinningscentral norr om Hallonbergen på fastigheterna Freden Större 10, och del av Sundbyberg 2:30 (För hela utredningen, se DNR 218/2006).

Programsamråd genomfördes under våren 2009. Vid samrådet framkom en del mycket kritiska synpunkter från berörda fastighetsägare. Utöver dessa visade sig det, bland annat på grund av svåra markförhållanden och det något för trånga utrymmet med mycket ledningar, bli en komplicerad och därför mycket kostsam lösning att placera återvinningscentralen norr om Hallonbergen. I december 2009 togs beslutet om att avbryta detaljplanearbetet av kommunfullmäktige. På grund av de punkter som uppkommit under samrådet ansåg man att det var skäligt att pröva en alternativ plats för återvinningscentralen (se DNR 165/2006).

Den 20 februari 2012 fick dåvarande stadsbyggnads- och miljönämnden i uppdrag att påbörja ett detaljplanearbete för området invid Rissneleden. Då lokaliseringsutredningens första alternativ för placering av återvinningsstationen prövats och utslutits, bedömdes området i Rissne vara det alternativ som bäst uppfyllde de kriterier som krävdes.

Miljö och skadedjur

Varken återvinningscentralen eller returparken kommer att hantera rest- eller matavfall, och attraherar därför inte beller råttor eller andra skadedjur. Då återvinningscentralen inte hanterar matavfall skapas inte beller illaluktande gaser, så som metan.

SÖRAB bedriver sin verksamhet utifrån ett miljöledningssystem som sedan 1998 är certifierat enligt ISO 4001, som bland annat omfattar företagets avfallsbantering gällande mottagning,

mellanlagring och behandling samt drift och underhåll av tillhörande miljöskyddsteknik. SÖRAB har även ett krishanteringsprogram/ hanterings- och skyddsrutiner.

Brandfara:

SÖRAB har identifierat brand som en risk i sin verksamhet. Den största källan till brandrisk är hanteringen av farligt avfall som lämnas in till återvinningscentralen. Det finns många risker vid hanteringen av farligt avfall, men genom rätt utbildning, utrustning och rutiner arbetar SÖRAB noga för att minimera dessa risker. Hanteringen av brandfarliga varor regleras av Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS), som bland annat innefattar:

- Tillstånd till hanteringen av brandfarliga gaser och vätskor, SÄIFS 1995:3 (med ändringar enligt 1997:3)*
- Hantering av brandfarliga vätskor, SÄIFS 2000:2*
- Brandfarlig gas i lös behållare, SÄIFS 1998:7*
- Hantering av organiska peroxider SÄIFS 1996:4*

De säkerhetsåtgärder som används på en av SÖRAB:s befintliga returparker kan här illustrera lösningar även för den planerade returparken i Rissne. Exempelvis förvaras alla fraktioner i miljöstationen separat, för att undvika att kemikalier kommer i kontakt med varandra. Det finns även punktsprinkler i taket på miljöstationen (platsen där privatpersoner lämnar av sitt farliga avfall) innehållande ABC-pulver, en pulverbrandsläckare i lokalen samt en ytterligare brandsläckare utanför stationen. Miljöstationen utformas som en egen brandcell, har god ventilation, och utrustas med ett elsystem som får användas inom ett "EX-klassat" område. De fat som innehåller brandfarliga vätskor jordas och anpassas för att undvika gnistbildning.

De brandfarliga gaser som lämnas in utgörs huvudsakligen av lösa behållare i form av mindre gasoflaskor och aerosolbehållare, som i båda fallen hålls väl åtskilda de brandfarliga vätskorna. Uttjänta aerosolbehållare förvaras i lockförsedda fat. Aerosolbehållare som innehåller bekämpningsmedel förvaras i godkända kartonger åtskilda från de bekämpningsmedel som klassas som brandfarliga. Alla utrymmen där farligt avfall förvaras skyltas tydligt enligt gällande föreskrifter, och personalen som hanterar det farliga avfallet bör kontinuerligt genomgå utbildning i hanteringen av detta och hur de ska agera vid en eventuell olycka. När anläggningen är stängd övervakas den fortfarande via kameror och väktarrounder. När det farliga avfallet hämtas ska transporter ske enligt gällande bestämmelser för transport av farligt gods. Sammantaget bedömer stadsledningskontoret att verksamhetens säkerhetsrutiner är goda.

För svar gällande trafikmängd, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 6.

1. Privatpersoner, boende Ryttnästarevägen (ej sakägare)

Vi är mycket besvikna över förslaget på att bygga en återvinningsanläggning/returpark vid Rissneleden.

Vi är nyinflyttade i Grönkulla trädgårdsstad och lockades bland annat av kommunens vision och marknadsföring om att utveckla Rissne med nya bostäder och att göra Rissneleden till en stadsgata. Det här är ett steg i precis motsatt riktning.

Det är mycket naivt att tro att en returpark skulle bli ett populärt utflyktsmål. Returparken kommer förvisso att locka människor – men då främst bilburna besökare från både Solna och Sundbyberg som vill göra sig av med sopor/skräp. Troligen främst under kvällar och helger, när de boende i närheten av returparken är hemma. Det innebär alltså att biltrafiken kommer att öka i ett område som man vill förvandla till ett levande bostadsområde. Om man har planer på ett café i Rissne, så finns det många platser som är trevligare än vid en återvinningsstation vid en trafikerad gata. Det finns mycket forskning som visar att områden som människor trivs att bo i är områden som är byggda för gående snarare än för bilism. Vi har själva ingen bil och en sak vi uppskattar med centrala Rissne är just att det är byggt för gående.

Förslag på alternativ placering

En bra placering av en returpark skulle kunna vara vid exempelvis Willys eller Hornbach vid Enköpingsvägen/Madenvägen, vilket inte är ett bostadsområde och dit många bilister ändå söker sig för att handla och då samtidigt skulle kunna återvinna sina sopor. Där finns också redan mycket hårdgjord yta. Om vi har förstått det hela rätt har kommunen backat från detta förslag med motiveringen att Enköpingsvägen ska bli stadsgata? Hur passar då förslaget på en returpark vid Rissneleden med visionen att göra om den till en stadsgata? Den här frågan vill vi gärna få ett svar på och en motivering till. I Rissne finns det boende mycket närmare den planerade returparken än vid handelsområdet mellan Enköpingsvägen och Madenvägen.

En returpark passar inte i ett bostadsområde

Om ni verkligen tror att returparken kommer att bli en levande mötesplats och attraktiv publik verksamhet som bidrar områdets utveckling, så måste det ju finnas många möjliga platser i både Solna och Sundbyberg. Varför inte lägga den i exempelvis Duvbo? Vi tror inte att en returpark kommer att upplevas som attraktiv i något bostadsområde.

Vi protesterar mot förslaget och hoppas att ni inte går vidare med det, vilket med stor sannolikhet skulle lägga en död hand på planerna att utveckla denna del av Rissne till ett trivsamt bostadsområde.

Stadsledningskontorets svar

Efterforskningsplikt

Vid köp av fastighet åligger det köparen efterforskningsplikt, vilket innebär att man som köpare ansvarar för att informera sig om pågående detaljplanearbeten i närområdet. Beslut om utredning av möjligheten att etablera en återvinningsstation med returpark invid Rissneleden har varit känt sedan den 20 februari 2012, då kommunfullmäktige gav dåvarande stadsbyggnads- och miljönämnden i uppdrag att påbörja ett detaljplanearbete på området.

För svar gällande omformningen av Rissneleden till stadsgata, se stadsledningskontorets svar till synpunkten 19.

För svar gällande trafikmängd, se stadsledningskontorets svar till synpunkten 6.

För svar gällande lokalisering, se stadsledningskontorets svar till synpunkten 17.

19. Privatperson, boende Mjölnerbacken (ej sakägare)

Jag har tagit del av stadens förslag till ny återvinningscentral i västra Rissne.

Till att börja med vill jag säga att jag tycker att idén att utveckla återvinningscentralen till en "returpark" i sig är bra. Vilket det inte verkar finnas några garantier för att det blir. Det som känns fel är placeringen. Denna typ av verksamhet bör placeras i ett område som mer har karaktären av industriområde.

Jag tror att det kommer att bli alltför mycket problem med trafik och buller samt brottslighet i närområdet. När det nu inte verkar bli en angöring via Ulvsundavägen kommer trafiken via Rissneleden att öka. En ÅVC vid Rissneleden rimmar illa med planerna på att göra om Rissneleden till en stadsgata.

Man ska inte glömma att denna central är till för de boende både i Sundbyberg och Solna. Säkerligen kommer den också att användas av ett mycket stort antal människor i västra Stockholm, då denna ÅVC kommer att ligga närmare än Bromma ÅVC för många boende i Västerort. Genomfartstrafiken och bullret blir högre med en återvinningscentral än utan. Utifrån detta så är placeringen inte bra.

Återvinningscentralen kommer inte att bidra till att höja statusen på Rissne eller att förbättra Rissnes rykte. Den kommer inte att bidra till att höja tryggheten i området. Av den anledningen vill jag att samhällsbyggnadsnämnden återigen undersöker möjligheten till annan placering, t ex längs E18 (Ö Madenvägen) eller i Solna. Inte i de två kommunernas ytterkant. Det finns ingen naturlag som säger att Solnas och Sundbybergs återvinningscentral måste ligga i just Sundbyberg. Den kan lika gärna placeras i Solna.

Jag säger således nej till en återvinningscentral i Rissne.

Jag föreslår också att aktuellt område i västra Rissne bebyggs med kontor eller bostäder istället. Alternativt bevaras som grönområde.

Jag vill också att ombyggnaden av Rissneleden till "stadsgata" genomförs alldeles oavsett hur det blir med återvinningscentralen.

Stadsledningskontorets svar

Omforma Rissneleden till stadsgata

Returparken är tänkt att vara ett attraktivt och inbjudande besöksmål, något som har visat sig möjligt i referensområden som Eskilstuna och Göteborg, vars returparker idag är populära destinationer. Det finns dock farhågor hos många boende i Rissne att returparken kommer att förfula området. Med en genomtänkt arkitektonisk och konstnärlig gestaltning ska parken istället utformas så att den blir ett positivt tillskott till platsen. Byggnaderna för återbruksverksamheterna placeras i gatuliv med lokaler i bottenvåningarna för att skapa en mer stadsmässig relation till Rissneleden. Gatuparkering och grönska kommer att kanta Rissneleden utanför Returparken. Dessa förändringar kommer att bidra till omdaning av Rissneleden till en stadsgata och öka den upplevda tryggheten längs gatan.

Buller:

Som har redovisats i samrådsredogörelsen har returparken utformats för att minska störningseffekter i så stor utsträckning som möjligt. Containerbanteringen placeras intill Ulvsundaleden och bebyggelse längs Rissneledens gatuliv får såväl en visuell som bullerdämpande funktion. I de fall byggnader inte avskärmar ljudet från bakomliggande verksamheter, ska bullerplank sättas upp inom planområdet.

Bullerutredningen som utfördes av Structor den 1 december 2014 visar att den ekvivalenta ljudnivån från anläggningen under den tid den är öppen blir lägre än riktvärdet för industribuller dag och kvällstid (45 dBA ekvivalent ljudnivå) vid kringliggande bostäder. Utredningen visar att trafiken till returparken kan medföra att bullernivån vid fasader mot Rissneleden kan öka med som mest 1 dBA, vilket är gränsen för vad ett mänskligt öra kan uppfatta. Det är stadsledningskontorets bedömning att förändringen i ljudnivån på grund av ökade trafikflöden är så liten att den inte påverkar möjligheten att åstadkomma en godtagbar ljudmiljö för planerade bostäder i kv. Sadelmakaren och befintlig bebyggelse vid Lavettvägen.

För svar gällande lokalisering, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 17.

20. Privatperson, boende Lavettvägen (ej sakägare)

Vi flyttade till Grönkulla Trädgårdsstad, Lavettvägen sommaren 2014 för att vi ville ha ett fint boende i en lugn, grön hälsosam miljö nära naturen i Stockholmsområdet. Perfekt för en barnfamilj. Här bor många barnfamiljer och njuter av de fina omgivningarna.

Vore synd att familjer blir tvungna att flytta pga returparken. Vilket blir en stor förlust för Rissne och Sundbybergs kommun.

Det måste finnas en lämpligare plats för en returpark än just här!

Vi motsätter oss helt till byggande av en returpark för att:

1. En Returpark bör inte finnas direkt i närheten av ett bostadsområde, i detta fall Grönkulla trädgårdsstad och senare West Village Rissne.
2. Vi är mot att man ska avverka det fina skogspartiet, där det finns en underbar vegetation med bl a rådjur och hare. Ett av de få fina grönområdena i Rissne skall man inte förstöra utan istället behållas och skyddas.
3. Vi har redan problem med råttor i området och dessa kommer sannolikt att öka när en returpark ligger i närheten.
4. Oljud och buller kommer att öka i närområdet.
5. Returparken medför en ökande trafik och en därmed ökande belastning på miljön genom utsläpp av bilavgaser och koldioxid. Placering kan knappast betecknas som strategisk ur kollektiv och biltrafiksynpunkt.

6. Vi föreslår att returparken placeras så centralt mellan Solna och Sundbyberg som möjligt utanför direkt närhet till boende. En returpark passar inte i ett bostadsområde!

7. Ökad risk för lukt från sopor/avfall i området.

8. Ökad risk för kemikalier i dricksvatten och i naturen.

9. Ökad risk för allergier och andra sjukdomar.

10. Varför ska Rissne/Sundbyberg kommun ta hand om Solnas sopor/avfall?

Vi skickade även in synpunkter den 24 april 2015, utan att vi fått någon som helst återkoppling i ärendet, vilket var en stor besvikelse! Sen läser man plötsligt i tidningen efter ca ett år att returparken ska byggas och kommunmedborgarna i Rissne har körts över igen. Det sämsta ni gör är att ignorera kommunmedborgarna, vilket troligen gör att många flyttar till andra kommuner, vilket i sin tur minskar skatteinkomsterna till kommunen.

Stadsledningskontorets svar

Grönska

Under SÖRAB:s lokaliseringsutredning av olika platser inom kommunen utvärderades dessa utifrån ett antal parametrar som skulle bestämma deras lämplighet för att inrymma återvinningscentralens verksamhet, däribland dess eventuella påverkan på naturmiljön. Sundbybergs stad strävar efter att exploateringen inom kommunen i så stor utsträckning som möjligt ska ske på redan hårdgjorda ytor, men på grund av kommunens storlek måste värdet av en bibehållen grönska vägas mot allmänhetens intresse av en återvinningscentral. Sammantaget är det stadsledningskontorets bedömning att platsen invid Rissneleden är bäst lämpad för denna verksamhet.

För att säkerställa att inga rödlistade arter eller särskilda naturvärden skulle gå förlorade som resultat av planförslaget, utförde WSP en översiktlig naturinventering och naturvärdesbedömning under 2012. Enligt rapporten har inga rödlistade arter hittats inom planområdet. De enda högre naturvärden som identifierats var en grupp äldre tallar på planområdets norra del, ett område som sedan kom att uteslutas ur planförslaget efter programsamrådet. Inventeringens samlade bedömning var att marken kunde tas i anspråk utan konflikt med böga naturvärden.

På grund av verksamhetens utformning, innebär en återvinningscentral en stor del hårdgjorda ytor. Dessa ytor kommer att kompenseras för i så stor utsträckning som möjligt inom området närmast Rissneleden. Genom att väva in planteringar, träd, gröna ytor och sedumtak blir området inte bara mer ekoeffektivt, utan även en trevligare miljö för Returparkens besökare och boende i området.

Gällande tidigare yttrande och stadsbyggnadskontorets återkoppling:

Kommunen är enligt lag skyldig att svara på de yttranden som inkommit under samrådstiden i något som kallas ett en samrådsredogörelse (plan- och bygglagen 2010:900 5 kap. 17§). I enlighet med plan- och bygglagen gjordes denna samrådsredogörelse tillgänglig i och med att planförslaget gick ut på granskning, den 6 oktober 2016. Ert tidigare yttrande ingår i den ovan nämnda

Samrådsredogörelsen och har besvarats. Samrådsredogörelsen har under granskningskedet funnits att läsa på stadens hemsida, kommunhusets entré, Signalfabriken bibliotek samt i Hallonbergens bibliotek.

För svar gällande lokalisering, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 17.

För svar gällande efterforskningsplikt, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 19.

För svar gällande miljö och skadedjur, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 17.

För svar gällande buller, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 20.

21. Privatperson, boende Lavettvägen (ej sakägare)

Vi ifrågasätter lämpligheten i planerna på att placera en returpark så nära nybyggt boende i Rissne. Det finns en rad argument för detta.

För det första; Som nyinflyttad till Sundbybergs kommun känner vi oss rejält besvikna på planerna med en återvinningstation 60 meter från vårt nybyggda radhus på Lavettvägen.

Framförallt undrar vi varför det anses mer lämpligt att placera returparken på en stadsgata, sextio meter från barnfamiljers bostäder till skillnad mot en stadsgata bredvid stormarknad och bygghandelsbutik på Enköpingsvägen. Ett av de största argumenten varför vi valde bosätta oss här var att det var skogspartier runt om, i den direkta närheten av huset. Det är så upprörande att politiker och tjänstemän väljer att bortse från invånarnas påverkan av ett sådant här beslut. Det är bara att gå till sig själv när man planerar en sådan här sak. Skulle jag själv vilja ha returparken tvärs över gatan där bilköer ringlar in på helgerna.

Störning: Ett starkt argument för Placering i Hallonbergen/Enköpingsvägen, är det att man där kan köra till och från större bilvägar UTAN att passera familjers boende på väg till och från återvinningsstationen. *Det blir ju stadsgata av båda gatorna.* Att placera återvinningsstationen i närheten av butikerna Willys/Hornbach/Coop måste vara den absolut bästa platsen för att minska bilåkande totalt sett. Då kan man kombinera att lämna avfall med att åka för att handla.

Trafik: Från början räknade man med ökning av trafiken med 2 %, Men med tanke på alla nya bostäder som planeras i området så kommer den siffran nog att öka betydligt. Eftersom nästan all privat trafik till återvinningen kommer att ske på kvällar och helger så blir den ökade belastningen betydande! Rissneleden är redan idag mycket känslig för störningar, där minsta hinder ofelbart leder till köbildning. Tar man dessutom med i beräkningen att många besökare har hyrda fordon (släpvagnar, skåpbilar och lätta lastbilar) med begränsad vana att framföra dessa, så ökar risken markant att man får stillastående trafik med avgaser, buller och stress som följd. Om man betänker all nybyggnation som är planerad runt Rissneleden, så ser Vi redan nu att Vi har många år av mycket begränsad framkomlighet att se fram emot!

Brandrisk: Risken för brand är ju ständigt närvarande. Om en sådan skulle utbryta i en ”Returpark” placerad i tät bebyggelse så skulle detta kunna få förödande konsekvenser. Bara röken skulle kräva många offer i skadade och kanske ännu

värre! Vi har sökt i Aftonbladets arkiv, Och hittat inte mindre än fem allvarliga bränder på återvinningsstationer och sopstationer sedan i Maj i år! Det var så långt tillbaks vi har sökt. Flera av dem tog flera dagar att släcka, Invånarna fick hålla sig inne med stängda fönster och avstängd ventilation. Dessa bränder var inte i bostadsområden!

Stadsledningskontorets svar:

För svar gällande lokalisering, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 17.

För svar gällande trafikmängd, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 6.

För svar gällande grönska, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 20.

För svar gällande brandfara, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 17.

22. Privatperson, boende Lavettvägen (ej sakägare)

Jag är mycket besviken över förslaget på att bygga en återvinningsanläggning/returpark vid Rissneleden.

Har bott i Grönkulla trädgårdsstad och lockades bland annat av kommunens vision och marknadsföring om att utveckla Rissne med nya bostäder och att göra Rissneleden till en stadsgata. Att få lite känsla av att bo nästan som i en småstad men med storstaden runt hörnet. Det här är ett steg i precis motsatt riktning.

Det är mycket naivt att tro att en returpark skulle bli ett populärt utflyktsmål. Returparken kommer förvisso att locka människor – men då främst bilburna besökare från både Solna och Sundbyberg samt kanske även andra närbelägna delar, som vill göra sig av med sopor/skräp. Troligen främst under kvällar och helger, när de boende i närheten av returparken är hemma. Det innebär alltså att biltrafiken kommer att öka i ett område som man vill förvandla till ett levande bostadsområde. Om man har planer på ett café i Rissne, så finns det många platser som är trevligare än vid en återvinningsstation vid en trafikerad gata, även om området blir inramat av skyddsplank. Det finns mycket forskning som visar att områden som människor trivs att bo i är byggda för gående snarar än för bilism.

Förslag på alternativ placering

En bra placering av en returpark skulle kunna vara vid exempelvis Willys eller Hornbach vid Enköpingsvägen/Madenvägen, vilket inte är ett bostadsområde och dit många bilister ändå söker sig för att handla och då samtidigt skulle kunna återvinna sina sopor. Där finns också redan mycket hårdgjord yta. Om vi har förstått det hela rätt har kommunen backat från detta förslag med motiveringen att Enköpingsvägen ska bli stadsgata? Hur passar då förslaget på en returpark vid Rissneleden med visionen att göra om den till en stadsgata? Den här frågan vill vi gärna få ett svar på och en motivering till. I Rissne finns det boende mycket närmare den planerade returparken än vid handelsområdet mellan Enköpingsvägen och Madenvägen.

En returpark passar inte i ett bostadsområde

Om ni verkligen tror att returparken kommer att bli en levande mötesplats och attraktiv publik verksamhet som bidrar områdets utveckling, så måste det ju finnas många möjliga platser i både Solna och Sundbyberg. Varför inte lägga den i exempelvis Duvbo? Vi tror inte att en returpark kommer att upplevas som attraktiv i något bostadsområde. Finns det några andra exempel i Sverige där man har lyckats göra en återvinningsstation till en lyckad del av ett bostadsområde? Vi protesterar mot förslaget och hoppas att ni inte går vidare med det, vilket med stor sannolikhet skulle lägga en död hand på planerna att utveckla denna del av Rissne till ett trivsamt bostadsområde.

Stadsledningskontorets svar

För svar gällande trafikmängd, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 6.

För svar gällande lokalisering, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 17.

För svar gällande omformningen av Rissneleden till stadsgata, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 19.

23. Privatpersoner, boende Ryttmästarvägen (ej sakägare)

Vi avvisar planförslaget att anlägga en återvinningscentral i Rissne.

Som ett led i att förtäta och knyta ihop Rissne med övriga Sundbyberg har det bland annat satsats på det nya radhusområdet Grönkulla trädgårdsstad i västra Rissne. Som namnet antyder har de boende i det nya området lockats av ett grönt och barnvänligt område med lugna promenadstråk utan någon större omfattning av tung trafik eller höga bullernivåer.

Att därför nås av planerna på att en sopanläggning ska byggas på granntomten är oerhört upprörande, då mängden trafik, luftföroreningar, obehaglig lukt, brandrisk och skadedjur oundvikligen kommer att öka i området kring Rissneleden.

Ingen boende i området har efterfrågat en större sopstation på vår bakgård. Vi boende påverkas enbart negativt av dessa planer och varför anlägga en återvinningsstation så nära ett bostadsområde som dessutom är nybyggt och förhoppningsvis planerat efter en strategisk plan med fokus på god livskvalitet för kommunens invånare? Avsikten med förtättningsarbetet i området har ju bl.a. varit att höja statusen och tryggheten i Rissne, men hur kan en större sopstation som medför borttagning av grönområde och lokalt djurliv samt förmodad ökad brottslighet och nedskräpning vara en mervärdeshöjande insats?

Det finns heller ingen annanstans i Sverige där en återvinningscentral ligger så nära ett bostadsområde, som dessutom är helt nyanlagt. Inte heller förvaltningens målbild Alelyckan är placerad i nära anslutning till flerfamiljshus eller radhus. Därtill borde stadens planering kring sophantering och expansivt bostadsbyggande vara mer synkroniserad än så, då återvinningsanläggningar normalt endast återfinns i industriområden utan risk för störningar på omgivningen – i det här fallet ett bostadsområde bestående av främst barnfamiljer. På tal om industriområden menar

förvaltningen att bullerutredningen kommit fram till att ”den ekvivalenta ljudnivån från anläggningen under den tid den är öppen beräknas vara lägre än riktvärdet för industribuller dag och kvällstid vid kringliggande bostäder” – hela poängen i vårt yttrande handlar om att vi inte har flyttat till ett industriområde utan till Grönkulla trädgårdsstad!

Stadens förvaltning hävdar också att det finns ett stort allmänintresse för en etablering av en ”returpark” och frågan uppstår då givetvis vilket underlag förvaltningen har för att dra dessa slutsatser? Att boende i Solna och Sundbybergs kommuner behöver tillgång till en sopstation är självklart men varför det inte går att samarbeta med den återvinningsstation som ligger fem minuter bort i Bromma är något oklart. Och att en återvinningscentral som delas mellan Solna och Sundbyberg placeras längst bort från Solnas kommungränser är också högst märkligt. Förhoppningsvis är det inte så att den politiska viljan och förmågan saknas för att samverka med angränsande kommuner, vilket enbart leder till försämrad boendemiljö för invånarna i Rissne. Detta kommer dessutom medföra ökad trafik genom Sundbyberg och därmed ökat utsläpp av bilavgaser och koldioxid. Detta kan väl knappast gå hand i hand med kommunens miljömål? Placeringen är varken strategisk ur kollektiv- eller biltrafiksynpunkt.

När Folkhem började anlägga Grönkulla trädgårdsstad fanns inga planer på en större sopstation i området och vi hoppas att staden och dess förvaltning beaktar vår starka önskan om att inte anlägga denna för oss boende mycket störande sopstation. Efter de 28 yttranden som inkom efter tidigare samråd samt ett antal frågeställningar vid samrådsmötet den 15 april 2015 saknas alltså svar på en hel del frågor, främst:

- Varför är de andra 11 utredda områdena inte möjliga?
- Varför ska anläggningen ligga i Sundbyberg, Sveriges till ytan minsta kommun, och inte i Solna?
- Vad kostar det att samarbeta med andra kommuners återvinningscentral (t ex den i Bromma)?
- Varför måste all trafik till anläggningen gå via en lokalgata som Rissneleden? Är det ens tillåtet att Rissneleden trafikeras av så tung trafik som en återvinningsanläggning kräver?
- Avfallsanläggningen kommer i sig själv att tillföra ytterligare buller och utsläpp via kraftiga maskiner och containerfordon – miljökonsekvenserna av detta verkar inte utredda. Den enda utredning som gjorts är beräkningar kring ökad trafik och buller. Miljögiftigt utsläpp, damm, lukten av sopor och nedskräpning verkar helt saknas i förvaltningens konsekvensbedömning?
- Och enligt vem är en återvinningscentral i ett bostadsområde ”ett positivt tillskott till miljön”?

Vår önskan är att våra folkvalda politiker besvarar dessa frågor eftersom förvaltningen hittills har misslyckats med detta. Vi boende undrar på vilket uppdrag kommunstyrelsen och förvaltningen arbetar i det här ärendet – på Sörabs eller på

uppdrag av invånarna i kommunen? Anläggningens namn är dessutom mycket missvisande – de framtagna illustrationerna ger allt annat än känslan av en park. Och vem vill sitta och fika vid ett sopberg och vid en av de mest trafiktunga lederna i Stockholm?

Att sätta upp bullerplank och att bygga en lokal närmast Rissneleden skyddar ändå inte mot skadedjur, lukten av sopor och mot vindens förmåga att sprida skräp och luftburna giftpartiklar. Dessutom kommer ju oundvikligen trafiken att öka på Rissneleden, bl.a. av den enkla anledning att ingen människa åker kollektivt för att slänga skrymmande grovsopor som anläggningen är tänkt för. Förvaltningen menar även att planen möjliggör uppförande av plank mot naturområdet men vem flyttar närmare naturen för att sätta upp ett plank mot densamma?

Efter massiv opinion och påtalande om flertalet brister i utredningsarbetet under denna och förra samrådsomgången gör förvaltningen fortsatt bedömningen att placeringen och utformningen av anläggningen är godtagbar. Hur kan det komma sig? Och vi boende undrar givetvis vad våra politiker tycker? Om Sundbyberg väljer att gå vidare med planförslaget kvarstår alljämt ovanstående frågor som vi kräver svar på.

Vi ber till sist staden och kommunfullmäktige att börja arbeta för alla invånare i kommunen, även dem i Rissne. Och då menar vi inte i form av att anlägga en sopstation i mycket nära anslutning till våra nyanlagda tomter.

Stadsledningskontorets svar

Orsak till placering av returparken i Sundbyberg

Ett avtal har ingåtts mellan Solna och Sundbybergs stad, i vilket Sundbyberg åtagit sig att anlägga en återvinningscentral inom kommungränsen. Solna har i tur ålagts att anlägga annan anläggning för teknisk försörjning som Sundbyberg tar del av.

För utförligare svar gällande lokalisering, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 17.

Orsak till tillfart via Rissneleden

Som en del av tidigare planarbeten i närområdet har alternativa tillfartsvägar till Ställningsmakaren beaktats, och en trafikutredning för påfart från Ulvsundaleden norr om planområdet, via Bromstenskoppet, har utförts (WSP, 2012-05-15). Detta alternativ innebar att man behövde anlägga en gata på grönområdet norr om planområdet, vilket skulle leda till att anläggningen spegelvändes. Därmed skulle de mest ljudalstrande verksamheterna komma närmre Rissneleden, vilket skulle innebära en högre bullernivå för angränsande bostadsbebyggelse. Detta alternativ skulle även vara mindre fördelaktigt ur trafikflödesperspektiv. Stadsledningskontoret bedömde att detta inte var acceptabelt och beslöt därför att gå vidare med tillfart till planområdet via Rissneleden.

Säkerhet

Stadsledningskontoret bedömer att det inte finns någon orsak att anta att planförslaget leder till en otryggare miljö. Under dagtid är återvinningsanläggningen samt returparken bemannad. Hela återvinningscentralen kommer att hägnas in, där planerade byggnader inte redan avgränsar

området och infarten ut till Rissneleden förses med grind. Stadsledningskontoret bedömer att dessa åtgärder är tillräckliga för att säkerställa en trygg miljö.

För svar gällande trafikmängd, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 6.

För svar gällande nedskräpning, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 6.

För svar gällande brandfara, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 17.

För svar gällande miljö och skadedjur, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 17.

24. Privatperson, boende Ryttnästarevägen (ej sakägare)

Vi är boende i Grönkulla Trädgårdsstad på Ryttnästarevägen i Sundbyberg sedan snart fem år och vi trivs mycket bra i området. Vi flyttade hit ifrån Solna eftersom vi hade mycket stora problem med trafik och buller i vårt förra boende. Så när vi valde att flytta från Solna var planeringen med ett avskiljande av boendemiljö och biltrafik väldigt viktig för oss, ja det var till och med det som avgjorde att vi valde att flytta just till Rissne. Vi trivs som sagt mycket bra i Rissne men vi hade aldrig köpt radhus här om vi hade vetat att det planerades en returpark så nära bostäderna.

Vi tycker att idén med en returpark i Sundbyberg eller Solna i grunden är bra. Det är returparkens placering som är bekymmersam. Returparken planeras att byggas alldeles för nära bostadsområdena. Vi är redan många människor som bor i området, och under de kommande åren ska flera nya bostadshus med lägenheter byggas i närheten samt att hela Småa-området kommer att bli bebyggt av villor och radhus.

Sundbybergs kommun tar ingen hänsyn till att många boende i Rissne motsätter sig att bo närmsta granne med en returpark. Vi som bor på Ryttnästarevägen i Grönkulla Trädgårdsstad (ungefär 40 hus) är över huvud taget inte beaktade, eller ens omnämnda, i kommunens egen Planbeskrivning Granskning från 25/8-2016. Nedanstående text är hämtad från kommunens Planbeskrivning:

”Bebyggelse

Inom och i direkt anslutning till planområdet finns ingen bebyggelse. Den omgivande bebyggelsen i Rissne består av flerbostadshus i ca 4 - 6 våningar, placerade på höjder. Verksamhetsområdena och kontorshusen är planerade som en skärm runt stadsdelen längs med Rissneleden. På senare år har stadsdelen kompletterats med radhus på Lavettvägen. På Stockholmssidan av Ulvsundavägen, i Bromsten, består bebyggelsen främst av småhus.”

I ovanstående avsnitt nämns inte heller det kommande Småa-området, dit många människor kommer att flytta inom de närmaste åren. Har Sundbybergs kommun glömt bebyggelsen på Ryttnästarevägen och Småaområdet?

Hela förslaget att placera returparken på föreslagen plats anser vi är olyckligt. Vi ska nedan lista varför:

1. Ökat trafikflöde på Rissneleden.

Den föreslagna returparken kommer också att bli en returpark för Solna. Snart kommer hela norrort att upptäcka den nya returparken. Kommunen skriver att man genom att kontrollera registreringsskyltar ska hålla koll på att bara behöriga bilar kan lämna avfall. Hur ska ni kontrollera detta? 90 meter kö på området kommer inte att räcka för antalet bilar som vill lämna avfall på helgerna. Hur ska vi i området kunna ta oss fram på Rissneleden?

Den intentionen som finns med den fina miljöplaneringen (att biltrafiken är separerad från boendemiljön) i Rissne riskerar att raseras i och med att trafikflödet drastiskt kommer att öka på Rissneleden om returparken uppförs på föreslagen plats.

2. Vinden blåser för det mesta från väster vilket innebär att lukter och buller kommer att föras in till bostadsområdet med olika olägenheter som följd. Om det börjar brinna, vilket inte är ovanligt, kommer vinden sprida röken till oss i närområdet.

3. Skräpigt, stölder och övrig kriminalitet som en sådan här anläggning för med sig. Det kommer självklart bli mycket stökigt runt en returpark i Rissne; metallstölder, folk som lämpar avfall utanför anläggningen efter att den stängt och allmänt stök och bök. Vi är också oroliga att vi får fler inbott i Grönkulla Trädgårdsstad. Detta kommer att bli mycket påfrestande för oss som bor 50 m från returparken.

4. Skadedjur såsom råttor och fåglar. Vi har redan idag stora problem med råttor på grund av att sopsugen inte fungerar tillfredställande.

5. Varför ska Sundbyberg bli första kommun att placera en återvinningsanläggning i omedelbar närhet av bostadsområden, när andra kommuner i Sverige gör tvärtom? Återvinningsverksamhet passar inte i nära anslutning till bostadsområden. Sundbybergs ledande politiker vill gärna göra en jämförelse med kretsloppsparken Alelyckan i Göteborg samt med ReTuna Återbruksgalleria i Eskilstuna. Vi menar att jämförelserna inte är relevanta på grund av att ingen av dessa båda returparker ligger bredvid bostadsområden.

Alelyckans Returpark ligger intill bland annat ett järnvägsspår och ett kolonilottsområde och i Eskilstuna ligger ReTuna Återbruksgalleria bredvid en trafikled, en sjö och ett stort fält. Detta går inte att jämföra med placeringen av den nya returparkens närhet till flera bostadsområden i Rissne. I andra städer förlägger man liknande anläggningar till obebyggda platser.

Jag och min man har nu tyvärr beslutat att flytta från Rissne om returparken i Rissne blir verklighet. Detta känns inte roligt eftersom vi har investerat mycket tid och pengar i vårt boende i Rissne och här i Sundbyberg hade vi också tänkt bo i många år.

Stadsledningskontorets svar

För svar gällande trafikmängd, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 6.

För svar gällande buller, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 20.

För svar gällande brandfara, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 17.

För svar gällande säkerhet, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 24.

För svar gällande miljö, skadedjur och lukt, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 17.

För svar gällande lokalisering, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 17.

25. Privatperson, boende Lavettvägen (ej sakägare)

Vi är mycket kritiska till förslaget på att bygga en återvinningsanläggning/returpark vid Rissneleden, vilket är ett steg i motsatt riktning mot att göra Rissneleden till stadsgata som planerat. Om man har planer på ett café i Rissne, så finns det många platser som är trevligare än vid en återvinningsstation vid en trafikerad gata. Det finns mycket forskning som visar att områden som människor trivs att bo i är områden som är byggda för gående snarar än för bilism. En bra placering av en returpark skulle kunna vara vid Willys eller Hornbach vid

Enköpingsvägen/Madenvägen, vilket inte är ett bostadsområde och dit många bilister ändå söker sig för att handla och då samtidigt skulle kunna återvinna sina sopor. Där finns också redan mycket hårdgjord yta. Om vi har förstått det hela rätt har kommunen backat från detta

förslag med motiveringen att Enköpingsvägen ska bli stadsgata? Hur passar då förslaget på en returpark vid Rissneleden med visionen att göra om den till en stadsgata? Den här frågan vill vi gärna få ett svar på och en motivering till. I Rissne finns det boende mycket närmare den planerade returparken än vid handelsområdet mellan Enköpingsvägen och Madenvägen.

Vi protesterar mot förslaget och hoppas att ni inte går vidare med det, vilket med stor sannolikhet skulle lägga en död hand på planerna att utveckla denna del av Rissne till ett trivsamt bostadsområde.

Stadsledningskontorets svar

För svar gällande trafikmängd, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 6.

För svar gällande lokalisering, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 17.

För svar gällande omformningen av Rissneleden till stadsgata, se stadsledningskontorets svar till synpunkt 20.

Ställningstagande

Allmänintresse

Returparken är ett led i Sundbybergs stads målsättning att avfallsbanteringen ska ske med bästa möjliga resursutnyttjande och minsta möjliga miljöpåverkan. Planen stämmer väl överens med kommunens miljömål om avfallsbaktering och kretslopp. Den kommer att skapa förutsättningar för en mer hållbar livsstil med hushållning av resurser.

Lokalisering

Att möjliggöra före en returpark för hushållen i Solna och Sundbyberg är av stort allmänintresse. Det är inte enkelt att i Sundbyberg hitta en fullgod plats för en returpark, där själva återvinningscentralen kräver en markyta om minst 10 000 kvm. Placeringen vid Rissneleden grundar sig på tidigare utredningar, där staden sett över alternativa placeringar. Då lokaliseringsutredningens andra alternativ för placering av återvinningsstationen prövats och uteslutits, bedömdes området i Rissne vara det alternativ som bäst uppfyllde de kriterier som krävdes. Returparken möjliggör, till skillnad från en renodlad återvinningscentral, även försäljningsverksamheter vilka drar nytta av ett centralt läge nära till kommunikationer. Anläggningen är strategisk placerad utifrån kommunikationer, platsen är tillräckligt stor för att inrymma returparken, containerbanteringen är möjlig att placera intill Ullsundavägen vilket innebär att omgivande bostadsområden inte beräknas påverkas av buller.

Stadsledningskontoret bedömer att returparken kommer att bli ett positivt tillskott till miljön längs Rissneleden, med bebyggelse längs gatan och lokaler i bottenvåningarna.

Dagvatten

Då Bällstaån ska uppnå ekologiskt god status till 2027, är det viktigt att säkerställa att planförslaget inte innebär en ytterligare belastning på dess recipient Bällstaån. Sedan granskning har en kompletterande dagvattenutredning utförts för planförslaget och förslag på lösningar för att säkerställa en god dagvattenhantering arbetats in i planhandlingarna.

Dagvatten leds till två underjordiska avsättningsmagasin och sedan vidare till en reningsanläggning med våtmarksteknik där vegetationen ger energi till en biologisk reningsprocess där organismer reducerar oljeföreningar, kväve och en del av de lösta tungmetallerna, samtidigt som vattnet filtreras genom sandjorden och därefter leds vidare via en kontrollbrunn till ledningsnätet. Tillsammans med andra åtgärder såsom gröna tak för dagvattenfördröjning, skärmtak över containrar och infiltration nära huskroppar, kan både dagvattenflödet och mängden föreningar reduceras. Förslaget beräknas inte öka belastningen på befintligt dagvattennät, och balterna av näringsämnen förväntas inte heller bli högre efter exploatering än de är i dagsläget. När dagvattnet lämnar planområdet passerar det genom öppna diken och dammar där vattnet renas ytterligare. Om eventuella föreningar fortfarande kvarstår, kommer de att renas i en sedimentterande dagvattenlösning som staden planerar anlägga närmare utloppet till Bällstaån.

Stadsledningskontoret bedömer att dessa åtgärder är tillräckliga för att säkerställa rening av dagvattnet från planområdet, och att planförslaget inte innebär någon ytterligare belastning på recipienten.

Buller

När staden utvecklas innebär det förändringar i den fysiska miljön. Stadsutveckling i Stockholmsområdet medför att sammanhanget för den nya bebyggelsen ofta är en trafikutsatt miljö. Den nya bebyggelsen genererar i sig i stort sett alltid ökade trafikflöden. För att kunna möjliggöra en utveckling av staden behöver man finna lösningar och utformningar för att minska effekterna av trafiken. I detaljplanen för Sadelmakaren samt detaljplanen för Lavettvägen har bullerproblematiken utretts då områdena ligger i närheten av den hårt trafikerade Ulvsundavägen. I detaljplanen för bostäderna vid Lavettvägen finns anvisningar om åtgärder för att åstadkomma en godtagbar bullermiljö för bostäderna, bland annat ett bullerskydd mot Rissneleden. Planen gör det även möjligt att uppföra plank mot naturområdet.

Planförslaget för returparken har utformats för att minska störningseffekter i så stor utsträckning som möjligt. Containerhanteringen placeras intill Ulvsundaleden och bebyggelse längs Rissneledens gatuliv får såväl en visuell som bullerdämpande funktion. I de fall byggnader inte avskärmar ljudet från bakomliggande verksamheter, får bullerplank uppföras inom planområdet. Inför samrådskedet togs en bullerutredning fram för planförslaget. Utredningen visar att planen klarar riktvärdet för industribuller dag och kvällstid (45 dBA ekvivalent ljudnivå) vid kringliggande bostäder. Utredningen visar att trafiken till returparken kan medföra att bullernivån vid fasader mot Rissneleden kan öka med som mest 1 dBA, vilket är gränsen för vad ett mänskligt öra kan uppfatta.

Det är stadsledningskontorets bedömning att förändringen i ljudnivån på grund av ökade trafikflöden är så liten att den inte påverkar planerade bostäder i kv. Sadelmakaren och befintlig bebyggelse vid Lavettvägen.

Trafik

Som ett led i en hållbar samhällsutveckling pågår ett flertal infrastruktursatsningar i staden för att stärka gång-, cykel- och kollektivtrafikresandet. I kombination med redan utförda och planerade trafikåtgärder, bedöms trafiken i sydvästra Rissne minska till år 2025. Samtidigt genererar ny bebyggelse nästan alltid en viss ökning av trafik och parkeringsbehov. För att minimera effekterna av trafiken följer alla planarbeten Sundbybergs stads Trafikplan 2012.

Stadsledningskontoret bedömer att den trafik som tillkommer som ett resultat av planförslaget ligger inom Rissneledens kapacitet. Därtill ska det parkeringsbehov som finns kopplat till verksamheten ske på kvartersmark, och eventuell köbildning till returparken bedöms rymmas inom planområdet och alltså inte leda till störningar för boende i området.

Miljö

Ett antal synpunkter har inkommit som indikerar att det föreligger ett missförstånd gällande vilken typ av avfall returparken hanterar, vilket har lett till oro bland boende i närområdet över dålig lukt och skadedjur. Det är viktigt att klargöra att varken återvinningscentralen eller återbruket kommer att hantera rest- eller matavfall, och därför inte heller attrahera råttor eller andra skadedjur. Eftersom inget matavfall hanteras skapas inte heller illaluktande gaser, så som metan.

Under senare bygglovsstadium säkerställs att planförslaget utformas på så vis att nedskräpning minimeras, bland annat genom byggnaders utformning och placering. Skulle nedskräpning trots detta ske, åligger det verksamheten att tillse att denna undanröjs kontinuerligt.

SÖRAB bedriver sin verksamhet utifrån ett miljöledningssystem som sedan 1998 är certifierat enligt ISO 4001, som bland annat omfattar företagets avfallshantering gällande mottagning, mellanlagring och behandling samt drift och underhåll av tillhörande miljöskyddsteknik.

Det är stadsledningskontorets bedömning att den planerade verksamheten innebär en ren arbets- och besöksplats, som kommer kunna bidra positivt till området.